

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Helyben házhoz hordva és vidékre postai megküldéssel:

Egész évre 4 frt — kr.
Félévre 2 frt — kr.
Negyedévre 1 frt — kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetéseket júnyosan számítunk.

Hivatalos hirdetések 100 szög 1 frtért közöltenek.

Kinestári bélyegdíj minden hirdetésért 30 ki.

Hirdetéseket s előfizetéseket felvesz Landesmann M. könyvkereskedése S.-a.-Ujhelyben.

SÁTORALJA

Zemplénvármegye közérdekeit képviselő hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG

ÉS

KIADÓHIVATAL

hova a lap szellemi részét illető közlemények s az előfizetési pénzek, hirdetési kéziratok s diák és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők

Sárospatak, Kossuth-utca 170. sz.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Bermentetlen leveleket nem fogadunk el.

Ny lter minden sora 20 kr.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ-TULAJDONOS

STEINFELD JENŐ.

TÁRS-SZERKESZTŐ:

RÉZ LASZLÓ.

1896.

Ismét elszakadt egy esztendő az élet rövid fonalából. elrepült és vissza nem tér többé!

Elmult feleltünk jól-rosszul, újra egy lépéssel közeleltünk ahhoz a perchez, a mikor az örökkévalóság váltja fel a földön bevégzett életünk pályáját. Rajtunk is beteljesül a természet nagy és örök törvénye s az anyag új meg új alakban él tovább a végtelenségig.

Ez a végzet játéka, a fölött hasztalan elmélkedünk, mert nem tudjuk, hogy mi van számunkra a sors életkönyvébe írva.

Ma legfeljebb csak visszatekinthetünk a multra és reménnyel telve nézhetünk a jövő elé, fagyogó képet festvén magunknak, remélve egy boldog jövőt, mely hivatalosan létszen elfelejtetni a mult keserveit és szenvedéseit.

Ma ezredszer virul ránk az új év hajnala e hazában, ezredszer kíván boldog új évet egymásnak a magyar nép meghódított édes hazájában.

Sok viszontagságon és bánaton ment keresztül ezen hosszú idő alatt a nemzet, sok vihar vonult el felette. A nemzet édes nyugalma, a békés családi boldogságot nem egyszer zavarta meg a harci riadó, de a jó magyar nép határtalan honszeretete és a haza iránti ragaszkodása

nem engedte, hogy édes hazánk idegen nemzet hatalmába kerüljön.

Ha volt idő, midőn a magyar nemzet kifáradva a testvérhárcban, nem gátolhatta meg, hogy hazája más nemzet rabjává alatt gőnyedjen, de nem aludt el benne a lelkesedés tüze és volt ereje hazáját újra visszazerezni, vele együtt legszentebb jussát — alkotmányát és önállóságát.

Ma büszkén tekinthet vissza a nemzet a multra. örömmel lapozgathatja dicső történelmét, mely össze sem hasonlítható más nemzetek történelmével. Minden lapja aranybetűkkel van megírva, bizonyoságot véve a nemzet hazafias erényéről, hősiességéről és kiváló jelleméről.

A jelen esztendő, melynek küszöbét e pillanatban átlépjük, nemcsak ezer éves multunkra emlékeztet vissza, hanem hivatalosan létszen a világ előtt megmutatni, hogy a magyar nemzet annyi sors-esapásoknak dacára szép helyet tudott magának kivívni a művelt nemzetek sorában, azt, hogy dacára a sok elnyomatásnak a magyar nemzet kulturális szempontban is lépést tudott tartani a nála kedvezőbb viszonyok között élő nemzetekkel és képes volt ugyan ama magaslatra emelkedni, mint bármely más nemzet.

Az ezredszeres ünnep fénye el fog hatni a világ minden részébe és hirdetni fogja, hogy a magyar nemzet, mely utólérhe-

tetlen a hazafiságban, bámulatos eredményeket tudott elérni minden tekintetben,

A mi történelmünkben pedig oly maradó emlék leend e nemzeti ünnepemelyből a jövő nemzedék szép példát meríthet, a mely lelkesedést fog önteni a késő unokák lelkébe, hogy ők is igyekezzenek hazánk dicsőséget még inkább emelni s kulturális törekvéseit diadalra emelni

Ezt az esztendőt véssé be a szívébe minden igaz hazafi és legyen büszke arra, hogy ebben a szerencsés korban élt, a mikor a nemzet legnagyobb ünnepét, a honalapítás ezredszeres évfordulóját ünnepelte.

Adja az Isten, hogy az ezredszeres ünnepet ne zavarja meg semmi előre nem látható körülmény, hadt fűröljék egyszer a magyar nép örömkönyveiben is!

Ebben a reményben kívánunk boldog új évet olvasóinknak.

Erschinger János

Zemplénvármegyei közkórház.

A „Sátoralja” folyó évi november hó 30-án megjelent 48. számában „Zemplénvármegyei közkórház” cím alatt egy cikk tétetett közé, a mely Sátoralja-Ujhelyben lévő vármegyei közkórház mizériáit föl-tüntetve, egy új, a kor igényeinek megfelelő kórház építésére az impulzust meg-

TÁRCSA.

Jégtörténet.

— A „Sátoralja” eredeti tárczája. —

Az első fagy beálltával ott ismerkedtek meg a jégpályán s a tel végevel már oly bizalmas viszonyban voltak egymással, mint ha testvérek volnának. A leány tizenhat éves lehetett, a fiu három-négy évvel több. Egy kis karambol alkalmával kötötték meg az ismeretséget s azóta koresolyáztak együtt.

Oly szép volt nézni őket, amint egymás karjába öltve sima ívezéssel lejtettek végig, mintha csak átrepülnek a gondtalan életen.

Azok a kamaszok, kiket nem rég egy-egy jó kedű mosolylyal tüntetett meg ki a kis-ésike, féltették a fiutól; erett eszü jégmata-dórok irigyelték a fiut s boszankodtak, hogy egy röpke tekintetre sem méltatja nyaktörő produkcióikat a kis Mina, ahogy a jégcsalád általában nevezte.

A kis Minát csodálatos jégművészettel nem lehetett meghódítani; pár édes szóvirág előbb találta meg szívéhez az utat, mint a legkaes-karingósabb alakok, melyeket a „mesterek” rajzoltak előtte a jégre.

A jelmezes jégünnepen egészen egyforma

ruhában jelentek meg a fiu és a leány is. Csak így hívták őket: tündérpar.

Ott volt a Mina mamája is a nezők közt, egy elhízott, felig művelt asszonyság, aki szerette, hogy leányát körülrajongtak...

Volt öröme benne.

Az egyik egy pár fordulóra kerta, a másik gavallér keringőre... vitték volna erre is, arra is, ande a kis Mina sokkal hamarabb faradt el, semhogy lemondott volna arról a lassu nyuzogt koresolyázásról, melyet párjáról lejtett a pályán körül.

A vak is láthatta, hogy szerelmesek egymásba. Szalmatüz nem egy fordul elő a jegen: a fiu sokkal fiatalabb volt, semhogy olyan hamar nem mulhatott volna el a szerelme, a hogy jött; a leányt az anyja világoztija föl egy tartós szerelme idegrontó voltáról, tekintettel a gyakorlati életre.

Ezután is sokszor találkoztak. Ha elváltak mindig szavukat vettek egymásnak, hogy újra találkoznak.

— Mikor?

— Majd ha fagy!...

Mikor azonban a tavaszi enyhe napusárgan a jég is olvadozik, a jéggel azok a szép álmok is olvadoznak, melyeket szent Halifax napjaiban alkotott magának az aranyifjuság. Még egy-egy halvány reménysugár a késői fagy irant biztatja ugyan a szenvedélyes sportmanokat, mikor azonban már karsau hattyukat

s esolnokokat lát az ember uszkálni ott, ahol rövid idővel ezelőtt még egy kemény pancézlón emberek siklottak tova, széjjelfoszlik az a halvány remény sugár is és csak emlékezetben élnek azok a szép esz vírtan órák, melyeket andalító zene mellett a jegen föl-tölt-tünk.

Egy szomorú jég-história jutott eszembe a multkor, mikor egy külvárosi jégpályán egész véletlenül körülmény össze egy kopotás külső régi ismerősömmel. Diák korában ünnepelt jégfirma volt most, ahogy az Isten levitte sorsát, szégyelt azok közé menni, kik jómódban, boldogságban ismertek.

Azok közé az ifjak közé tartozott, kiknek a jég olvasásával szívők is tovább olvadt. Beleszeretett egy jégtündérbe a szerető akkor is, mikor neki a könyv mellett lett volna a helye.

Megbukott az érettségén s diurnista lett belőle.

Mikor a kis Mina után kerülőzködtem, kárörvendő mosolylyal mondotta el, hogy az most ferjével jár a jégre, a ki rosszul tud koresolyázni és sokszor rantja magával a feleségét. Szegény egyszer már ki is fiamította a lábát, maholnap ki is tanul a koresolyázásból, elmarad a jégről... csak pár év múlva tünik ismét elő, mint kisoró mama.

Nem járt a nagy jégre, mégis mindent tudott róla a szegény fia.

Ki hinné, hogy a jég hátán nemcsak szálmata-tűzek lobognak?

Romhányi Sándor.

— kereszttel vetett úgy magára, mint az ördög, de ez mit sem használt, mert az ördög a keresztvetések lattára még mérgesebb lett, s csak tovább ugrott hol a hullaház falára, hol ó ra, akár csak a menyő. Kása uram, a ki a falujának egy személyben: kúratorja kishiraja és kerülője az ördögtől sem akar egyhamar megijedni, vegre bátorságot vesz, puskára fogja a dolgot, ezéba veszi az ördögöt, de biz a flinta, a mely még a nagy arviz idejében volt megtöltve, negyszer is esütőtökör mond A gonosz szellem még most sem csillapodik, pedig az éjfel is elmúlt. Mit kell hat tennem? Ha már csakugyan meg kell halnom, elébb hadd lassam meg hat az ördögöt, hogyan néz ki? Bátorságot vesz, és gyufát gyújt. Égek nagy Ur! Csak akkor látja elszörnnyököt, hogy a szőlethez meghúzódott és vele farkasszemét néző tarka, csengős ördög nem mas. mint a zsalányi urasági kertlőnek pergős macskája, a mely a hullaházban egerészni volt és a hullaházból menekülni igyekezett.

— **Polgári házasságok.** Hegyalján a polgári házasságok rendszeren kötöttek. A nép az egyes lapok ígátásainak dacára is, az új törvényekkel örömmel és megnyugvással veszi, s születési, halálzási és egybekelési eseteket a legpontosabban bejelentni a polgári anyakönyvvezetőnél.

— **Elkeseredés.** A Megyaszon most történt tanító-választás miatt az ev. ref. hitfelekezeti tanítók közt valóságos elkeseredés uralkodik. Ugyanis a megyaszi 8—900 frtra menő jó fizetéses helyre az egyháztanús nemcsak, hogy oklevéllel nem bíró, de meg a képezési tanfolyamot sem végzett egyent választotta meg tanítójául a pályázott okleveles tanítók ellenében. Az okleveles tanítók ez ügyben mozgalmat indítanak s az esetet az országos tanügyi gyűlés elé terjeszteni szándékoznak (Az listészik, az egyházi felettes hatóság a választást nem fogja megerősíteni. Szerk.)

— **Új szőlőtelep.** Tolosán Baró Waldott Frigyes az úgy nevezett Kopaszka hegyen új szőlőt telepít. A hegyen, a mely évszázadok óta pusztá és kopár volt, most már szőlő fog diszteni. Mar mintegy három holdnyi terület van beültetve ripariával. Az új szőlő már tágas borház épülettel is el van látva, a munka most is foly javában, van elég kereset a munkás nép számára. Asatások közben a szőlőtelepen a munkások egy üst ezüst régi pénzt találtak, melynek értéke pár ezer frtot tesz.

— **Időjárás.** Hegyalján a nagy esőzések után az időjárás jobbra fordult. Az ég kiderült, éjjel fagyás van. A Bodrog folyó rohamosan árad, a vetések az időhöz képest elég szépek és kövérek.

— **Az életbiztosítási díjak felemelése** iránt az Első magyar általános biztosító társaság által innéval mozgalom — mint értesülünk — kedvező eredményre vezetett, a mennyiben egy intézet kivételével, valamennyi magyar és osztrák biztosító társaság hozzájárult ahhoz. A biztosító díjak felemelése 5—10 %-kal terveztetik.

— **Kereskedelmi kongresszus** az 1896-ik évben tartandó országos kereskedelmi kongresszus szervező bizottsága a napokban tartotta meg alakuló ülését. Ez ülésen a kongresszus napirendjére 15 kérdés tűztek ki, a melynek kidolgozására szakavatott előadókra gondoskodni az elnökség feladata lett.

— **Tárgysorsjáték az ezredéves kiállításán.** A napokban hagyta jóvá Lukács László pénzügyminiszter azt a tervet, hogy az ezredéves kiállításán két ízben nagy sorsjátékok rendezenek. Az első ilyen országos tombola húzása 1896 július hó 15-én lesz, a második később meghatározandó időben. A sorsjátéka egy fél millió negyven tíllezres sorsjegyet adnak ki s lesz 20,000 nagyobbára nagyon értékes nyeremény, többnyire művészi kivitelű dísz tárgyak, összesen 160,000 korona értékben. A nyeremények a következők lesznek: egy-egy 20,000, 10,000, 6000 korona értékben, tíz nyeremény 2000—2000 korona, tíz nyeremény 1000—1000 korona, 25 darab 400—400 korona, 250 darab 200—200 korona, 100 darab 20—20 korona, 500 darab 10—10 korona, 5000 darab 2—2 korona, 14,000 darab 1—1 korona értékű nyeremény. A nyeremény-tárgyakat külön kiküldött bizottság vásárolja össze s a húzás a lottó-igazgatóság felügyelete alatt a kormány megbízott jelenlétében lesz a kiállítás területén. Az első 13 főnyeremény nyertő megkivánhatják, a nye-

remény 20% lottonással közpénzben fizessék ki nekik.

— **Országos tornaverseny 1896** ban A magyarországi torna-egyesületek szövetségének a militemium évkövi rendezendő nagy torna-ünnepe közletről érdekl minden tornászt és sportemberét. Ennek a nagyszabású ünnepélynek a tervezete már elkészült s az országos torna- és sportbizottság legközelebb veszi tárgyalás alá. Maga a terv a következő: Helye: Az ezredéves kiállítás versenyteréje. Ideje: 1896. május vége vagy június eleje. Követelőnül a tanuló országos versenyelőtt vagy után. Két napon át, egy, hogy a második nap ünnepe essék. Első nap: Délőlt 9 órákor próba a kiállítás versenyterén. Délután 4—7-ig egyenkénti verseny ugyanott és pedig 2 csoportban. 1—8 csoport korlát, távolugrás, függészkedés; 2-ik csoport súlyemelés, bakugrás, nyújtó. Második nap: Délőlt 11 órákor: ünnepélyes közgyűlés a szentkirályi utcán „Nemzeti Tornacsarnokban. Délután 3 órákor: az összes tornászok kivonulása katonazenés mellett a Kerepesi úton, Erzsébet- és Terézkerthoz, Andrásy-úton át a Városligetbe; minden egyes zászlójával és jelző-táblájával. Délután 4 órákor: az összes tornászok felvonulása a kiállítási versenyterre a szabad gyakorlatokhoz s ezután pontok szerint következnek: 1. Üdvözlő beszédek. 2. Szabad gyakorlatok. 3. Elvonulás. 4. Csoporttornaás. 5. Versenyek (kötélhúzás, gyorsfutás). 6. Minta csapatornaás. 7. Hajító lapdajáték, mint verseny. 8. A győztesek kihirdetése. 9. Kivonulás a versenyteréről. 10. Díszvacsora s a díjak kiosztása.

— **A gyamhatóság hatásköre.** A gyamtság, vagy gondnokság alól felszabadulttál szemben a gyamhatóság nem állapíthat meg gyami vagy gondnoki jutalmat, a volt gyamuolt vagy gondnoktól gyamtság alatti idejére sem és a gyami vagy gondnok igényeiért polgári perre utasítandó.

— **Millenniumi megrendelések.** A millenniumi képzőművészeti célokra eddig 200,000 forintnál többet aldoztak a törvényhatóságok, főpárok és mágnások. A megrendelések egyre gyarapodnak s az országos képzőművészeti tanács eddig tízenkét millenniumi pályázat felett határozott.

— **A kis gyermekek hintázása** azok egészsegére nagyon ártalmas; sokszor göröskök támadják meg a gyermekeket, melynek oka pedig nem más, mint az, hogy az anyja, esetleg a gyermek dajkája túlerősen ringatta vagy hintázta a gyermeket. Nagyon ajánlható a gyermekek hintázásával felhagyni, mert ez azok egészsegének határozottan árt.

— **A bor hamisítása.** Hogy a bor megvan-e festve, arról legkönnyebben meggyőződhetünk, ha a kipróbálánd borból néhány cseppet egy darab krétára öntünk. Ha a bor gyümölcsborral vagy vörös áfonyával van hamisítva, akkor a kékes színt nyer, ha málvva levelekkel van a bor hamisítva, úgy a boroseppek a krétán zöldes színtök lesznek; az anillonnal kevert bor pedig vörös színtök lesz, ha a krétára csepegtetjük. A tiszta vörösbor a krétára csepegtetve azon szürkös, vagy barnás foltot hagy.

— **A legrégibb újság.** Eddig azt hitték, hogy az első hirdalpot Renandt Taofrant adta ki. A most Heidelbergben élésző sajtóügyi kongresszus tagjainak azonban bemutattak egy 1609-ben Strassburgban nyomtatott újságlap faksimilijét. A lapot Carolus János szerkesztette s ez a legrégibb újság. A címe a következő: „összefoglalása mindana fontos és emlékezőtes eseményeknek, melyek az 1609-ik év folyamán megeshettek felső és alsó Németországban, valamint Francia-, Olasz-, Skót-, Angol-Spanyol-, Magyar-, Lengyel-, Erdély-, Oláh- és Törökországban, szintygi Moldvában. Minden emez országokból jövő hírek gondosan össze fognak gyűjtetni és kinyomtatanni a lehető legteljesmeretesebben.“ Több kuriozum között van az újság első számában egy velenczei levél, 1609 szept. 4-iki kellettel, melyben a táveszőnek Galilei által való feltalálását a következőképen adja elő: „A koromány 100 koronával felemelte Galileo Galilei ur padovai professor pénzját, mivel feltalált egy műszert, amelynek segítségével a távoli tárgyakat úgy láthatni, mintha közelben lennének, míg viszont a közel levő tárgyak sokkal nagyobbaknak tűnnek fel általa, mint a szabad szemnek.

— **Pótvasár.** A kereskedelemügyi magy. kir. miniszter f. évi 91.204. sz. alatt kelt rendeletével, megengedte, hogy a Zemplénvármegye területéhez tartozó Tarozal községben, a f. évi november hó 11-iki országos vásár alkalmával elmaradt baromvasár helyett, f. évi december hó 30-án pót állatvásár tartassék.

— **Gyászir.** Özv. Sochor Jánosné, szül. 1860. r. Gabriella és gyermekei: Margit, József, Irma és testvére Johanna, valamint a többi nagy szamu rokon és barát megtört szívvel és a legmélyebb fájdalommal tudatják, a felejtethetlen drága, jó ferj, legjobb apa, szeretett testvér, illetve barátán Sochor Jánosnak f. hó 25-én életének 66-ik és boldog házasságának 27-ik évében rövid szenvedés és a hallotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos kimúltát. A boldogútnak drága föli maradványát f. hó 27-én délután 2^{1/2} órákor fogának a f. kath. szertartás szerint a mihályi sírkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise aldozat f. hó 28-án reggel 10 órákor fog a mihályi r. kath. templomban a Mindenhatónak bemutatni. Legény-Mihályi, 1896. december 25-én. Aldás és béke lengjen porai felett!

— **Új lap.** „Alkotmány“ czim alatt 1896. év január hó 1-től napilapot ad ki a néppárt Budapest. Szerkesztője Bonatz Ferencz, ki eddig-elé a Szekesfehervári Napló szerkesztette.

— **A kereskedelemügyi** m. kir. miniszter által Zemplénvármegye területén 1896-ik évre engedélyezett országos vásárok a következő helyen és napon tartatnak: *Bacsók:* június 19. szept. 8. *B. keresztje:* febr. 27. máj. 28. aug. 27. nov. 26. *B. Újlak:* jan. 18. márc. 24. jul. 14. okt. 17. decz. 21. *Z. Bukka:* jún. 2. aug. 28. okt. 4. *Deregyi:* jan. 11. szept. 6. decz. 6. *Erdőbénye:* jan. 28. apr. 24. okt. 28. *Gálszecs:* jan. 29—30. márcz. 11—12. máj. 12—13. júl. 22—23. szept. 23—24. nov. 11—12. *Gosztoly:* jan. 25. apr. 22. jún. 29. okt. 26. *Homonna:* febr. 5—6. márcz. 20—21. máj. 22—23. jún. 26—27. aug. 8—9. szept. 11—12. okt. 30—31. decz. 19—20. *K. Hélmecz:* apr. 2. jún. 24. okt. 10. decz. 13. *Lólesz:* jan. 7. márcz. 16. máj. 4. aug. 10. szept. 14. nov. 16. *Mád:* febr. 15. máj. 30. okt. 6. decz. 12. *Megyaszi:* jan. 15. máj. 10. szept. 29. *M. Laborc:* jan. 14. márcz. 14. jún. 21. szept. 26. nov. 8. *Nagy-Dobra:* jan. 2. apr. 7. júl. 10. aug. 17. nov. 5. *Nagy-Mihály:* febr. 3—4. márcz. 30—31. jún. 8—9. aug. 10—11. decz. 21—22. *O. Liská:* márcz. 19. jún. 24. szept. 29. nov. 10. *Szerencs:* jan. 7. apr. 24. aug. 16. nov. 2. *Szinva:* jan. 30. márcz. 20. jún. 23. szept. 4. *Sztára:* jan. 22. jún. 24. júl. 26. szept. 26. decz. 30. *Sztropko:* febr. 4. apr. 7. máj. 12. jún. 2. jún. 30. aug. 25. szept. 29. okt. 27. dec. 14. *Sáros-patak:* márcz. 6. máj. 11. aug. 14. okt. 10. decz. 5. *S. A. Újhely:* febr. 6—7. márcz. 26—27. júl. 2—3. szept. 3—4. nov. 5—6. decz. 17—18. *Tállya:* jan. 22. apr. 4. jún. 27. okt. 19. *Tarozal:* febr. 10. márcz. 16. máj. 11. aug. 10. okt. 5. nov. 16.

— **Halalos szerencsetlenség.** M. A. királyfalvi fiatal sühvező a napokban Újhely felől jött szekerevel s útközben oly szerencsetlenül ugrott le a szekérről, hogy fejet a tengely végebe ütven, holtan elterült. Az oda érkező hiba biztatták a szintén jelenlevő anyát, hogy vigye vissza fiat Újhelybe valamely orvoshoz, az anya azt mondta, hogy fiával vissza nem megy, mert az nagy veszedelem volna s nyugodtan megindult fiával haza felé: Több világosságot! Népnevelés, jöjjön el a te országod.

Felhívás előfizetésre.

A „Sátoralja“ megfuttotta pályájának első évét s ez idő alatt iparkodott megfélelni a hozzá fűzött reményeknek. Iparkodott megmutatni azt, hogy a közönség érdekeinek igaz védelmezője s hogy nincs hatalom, mely az igazság mellől eltántorítsa.

Megmutatta, hogy független felfelé és lefelé egyaránt, hogy nem keresi a nagyok és hatalmasok kegyét, de nincs oka retetni tőlük; megmutatta, hogy független a közönséggel szemben s véleményének kimondásában meg nem ingatja sem a fenyegetés, sem a közöny.

Mert e lapnak épp annyira kellett küzdenie a közönséggel, sokszor kiesnylő leendővel, mint a mily igazán szolgált a közügyet, de e lap szerkesztőségét fel-tűzött céljától el nem tántorította semmi. Nem és nem is fogja eltántorítani, mert

lapunknak csak egyetlen célja van, mely felé feltartóztatlanul tör, melynek érdekében mindenre kész s ez: az igazság.

E fogalom zászlója alatt fog lapunk jövőre is küzdeni s ennek érdekében fogja folytatni harcát a tudatlanság, önhaszonlesés, nepotismus s mindazon bünei és hibái ellen a társadalomnak, melyek az emberiség, a köz érdekét és fejlődését veszélyeztetik.

A „Sátoralja” bizik a jők és nemeselek segítségében s azon jutalomban, mely az elismerésben rejlik s melylyel azok, kik arra illetékesek, eddig se voltak fukarok.

Mert minket nem zsebünk megtömeése vagy a felsőbbség mosolygó kegyének verőfényében való sütkérezés boldogsága vezet, — mi jót és igazat akarunk s nem önhasznunkat tekintjük.

Nekünk elég, ha fenn bírjuk tartani a lapot, ha előfizetők annyi van, hogy a magunk költsége kijöjjön belőle, a többire nézve jutalom nekünk az, hogy halhatatlan eszméknek álljunk szolgálatában, mely eszméknek diadalra jutása bizonyos, mert világrend az, hogy győzzön a mi jobb.

Ezen reményben jelöljük meg lapunk előfizetési árát az alábbiakban, mely ár marad a régi:

Egész évre 4 frt.
Félévre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám 10 kr.

Kérjük mindazokat, kik a jövő 1896. évre lapunkat megtartani, illetve rá előfizetni nem akarnak, e számot okvetlen küldjék vissza, mert kik vissza nem küldik, előfizetőknek fogjuk tekinteni.

A „SÁTORALJA”
szerkesztősége.

CSARNOK.

Dalok.

I.

Kiállok nagy bánan a kapunk elébe;
Jön-e valahára tetőled levélke?
Semmi nesz . . . semmi nesz . . . hát hiába várom?
Szerelmed hát csalfa, tovaröppent álom?!

Szerelmed hát csalfa . . . elillant . . . elveszett?
Nemokára te kapsz szomorú levelet!
Meglészen majd abba a levélbe írva:
Hogy egy halvány ifjút kivittek a sírba.

II.

Nem rabolt el a nagy világ
Te minden közt legszebb virág?!
Mely mindent, mi szent, kinevet,
Nem rablá el szerelmedet?
Szeretsz-e, szeretsz-e?!

Ha még szeretsz: boldog vagyok!
Ha nem szeretsz: szívem sajog!
Bármit tégy is, bármi lány is,
Szívem tied: mégis, még is
Szeretlek, szeretlek!

III.

Májusi lég, oly illatos!
Ezer virág nyíl, illatoz!
Madár is szól, éneke szép.
Növeli a föld örömet!
A szellő még lágyan susog . . .
— En búsulok, csak búsulok.

A természet, mint szép leány.
Gyönyörben ég, sugarat hány.
Milyen szép is ez a világ!
Dörék, kik még most is szidják.
Harmatos lomb lágyan susog . . .
— En búsulok, csak búsulok . . .

Szép az élet s itt kell hagynom!
Sajnálom bár nagyon, nagyon!
Pár év s engem eltemetnek,
Rám perzsenek falevelek!
Szellő zizeg a lombokou . . .
— Azt gondolom, azt gondolom.

IV.

Hogyha ez a világ erdő lenne:
Te lennél a legszebb virág benne!

Hogyha ez a világ tenger lenne
Te lennél a legszebb gyöngyöm benne!

Hogyha ez a világ éden lenne:
S én lennék a gazdag király benne.

Akkor is gyötörne a búbánat!
Akkor is meghalnék te utánad!

Kubowich Géza.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

HUMOR.

— A jó szomszéd asszony.
Valami vétségért ugyancsak táncoltatja János gazda kedves feleségét huszármatyánkba foglálva: hát nem urad vagyok is, bakról is érdes tenyerével. A cifra mulatságra és sikoltozásra kiszalad a szomszédasszony s jó akaratulag oda kiált: Ura, ura, kedves szomszéd, hiszen mondta nekem!

— Nini igazán!
Füsttől sarga fali olvasó-tablán mutogatja a tanítóbaesi cibista növendékeinek a nyomtatott o betűt, mondván: ez olyan, mint egy tojás, könnyen megismerhetőek. Erre egy figyelmes kis növendék megismerőzöl: nini, igazán: még a sárgája is benne van!

— Nem úr, csak tanító.
Irva olvastatott a tanító baesi s éppen ez a szó karcolódtott el a palatáblara: úr. Tanítóbaesi végig tekint a karcolatokat. Dicsér, bzdít, javít s értelemz.

— Láttatok-e már urat?
Mély hallgatás, mivel a tanító még a nagyságos tanfelügyelő urat is hácsinak hivatta s nevezte.
— No, kis fiam Károly, te sem ismersz egy

urat? kérdezi a tanító egy kollégájának kis fiaeszkájától.

— A gyermek hallgat.
— Hisz édes apád is úr, kis fiaeszkám, mondja a tanító baesi.

— Az én apám nem úr, csak tanító, válaszol a gyermek.

— Ne menj most iskolába ham, mert nincs otthon a tanító ur, monda az apa tanulni kezdő kis fiának.

— Nincs?! . . . hát ki evéi akkor most a gyermekket? kérdezi naíval a fiaeska.

A hinc kerti útas.

Tanítói értekezleten történt, hogy minden egyvülii rendes tagnak irásbeli munkát kellett az elnökséghez beadni valamely tetszés szerint választott pedagógiai témáról, a végétt, hogy azok közül az értekezlet elbajtása szerint azt a melyiket s annyit, a megnyit felolvassanak, a többit pedig bíráló bizottság kezébe adják, hogy az a jövő értekezleten kiét-kiét érdeme szerint méltassa, lényegét mindenkinek röviden előterjeszse s a legérdemesebbeket felolvassara ajánlja.

Mikor már mindenk beadta dolgozatát, a kinek volt és a ki akarta, elnökség a jegyzővel felolvastatta a munkalapot beadók névsorát. Ebből többen észrevették, hogy még egy tagtárs szerénységéből-e vagy mi ebből nem adta be igen jeles dolgozatát. Be kellett adnia. Egész értekezlet meg volt lepetve, hogy még oly tagtárstól is kapott munkát, kitől nem is várt. Léven az illető szerző inkább a tüesök, mint a hangya természetével megalvda. Ugyanazért a közkívánat a felolvassandó tételek közt az övönök adta az elsőséget, a min az egyházi elnök is nagyon örvendett, több éven át forgolódván együtt a mű szerzőjével az Ur oltára körül.

— Ten legjobb lesz, ha t. szerző ur, maga olvassa fel becsos dolgozatát? hangzik az elnöki székéből.

— Helyes, helyes! S úgy történt.
— A gyermek értelmi tehetségének fejlesztéséről olvassa jovialis arccal a kintüntetett szerző.
— Szép tárgy! Nagyon szép! hangzik több fölöl.

Mikor már vagy 3—4 mondat elhangzott az érdekes szép tételről, felszólat egy tagtárs.

— Kérem K. ur, majd folytatam már én!
A zavar és megbotránkozás általában lón, előidézője pedig egy vadonat új zöld boritékos füzetből (Sarospataki Füzetek) olvassa tovább gyönyörű összhangban az előbbi mondatokkal.

— Folytassa tovább K. ur! Váltoassuk fel egymást! mond a csendzavaró.

Denique kitünt, hogy K. értekező nem a maga gondolatait s tanulmányait rakta papírosra, hanem egy kitünő pedagógusnak, A. J. képezdőt igazgatónak éppen akkor közölt gyönyörű cikkét írta le szóról-szóra, minden kihagyás és változtatás nélkül!

A lepiszógos, kacagás és pirongatorimok után mond az elnök:

Kedves K. ur! én nagyra becsülöm önt, hogy ezt a jeles munkát nemcsak elolvasta már, de le is írta, hanem jövőre kerjük, hogy a maga kertjének a virágaival kedveskedjék!

Van is az én kertemnek virága, mikor kertem sínes! lón a jóváni válasz.

Gondolatok.

Mai világban a legjobb élet-bölcsélem a ravaszság.

A ki vakon hisz, annak látnia kell a következményeket.

A ki igazat mond, sohasem tud érdekes lenni.

NYILTTÉR.*

Alulírott ezennel kijelentem, hogy Zimmermann Zsigmond úr személyét felhevülésemben kiejtett szavaimmal sérteni nem akartam, s a mennyiben azokat bárki sértésnek venné azt ünnepélyesen revocálom.

Mád. 1895. december 20-án.

Stilmann Lajos s. k.

Előttnk:

Illésházy Endre s. k.

Kaliczky István s. k.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A kőbányai
KIRÁLYSÖRFŐZŐ
részvénytársaság

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy SÖR gyártmányainak elárulását megkezdte és azokat:

Ászok-, Király-, Márcziusi-, Korona- és Bajorsör
elnevezéssel hordókban és palaczkokban hozza forgalomba.

Kívánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.

LEONHARDI-FÉLE TENTÁK

a legjobbak és az esakis valódi a feltalálótól:

LEONHARDI ÁGOST, Bodenbach a. d. Elbe.

Ezen véd-
császár királyi osztr. szab. 36089. sz. magyar királyi szabadalom 48274. sz. jeggyel

(10-10) **Író-tenták:**
Leonhardi-féle

Anthracen-tenta kék- fekete
Legfinomabb könyvtenta kék- fekete
Alizarin tinta zöld- kék- fekete
Gallus tinta
Világposta-tenta koromfekete

Legjobb író-tenta a könyv-
vezetéshez, hatartalan tar-
tosság okmányok számára.
Szabadalmazott eljárásom
szerint készítve.

Másoló-tenták:
Leonhardi-féle

Anthracen-másoló / Kitünően másolódnak, egyszersmind könyv-
Alizarin író és másoló / velésre is ajánlatosak.
Encre violette noire communicative / Egyetlen tenták kereskedelmi levele-
Violette kettős-másoló / zésekre, melyekről hónapok múlva
tisztá másolatok készíthetők.
Fekete világposta másoló
Non plus ultra másoló 4-6 másolatot ad. Pontos bankoknak, bizto-
sítottintezeteknek és tengerentúli levelezésre.

Leonhardi-féle Színes-tinták, autografa-tenták, hektograph-tenták, folyékony-tus mérnököknek és rajzolóknak, **tenta porok** és kivonatok belyegző festék, másoló-festék legszebb írógép festékek; fehérnemű jegyzes festék, folyékony enyv és gumi, balenyv, fenyenyv, Eau de Labar raquee tentafoltok eltávolítására papírról és fehérneműről. **Pecsetviaszok** stb. stb. A bel- és külföldi legjobb írószerekkereskedésben kaphatók.

10-10

RIHEUM-A-SZESZ

Orvosi tekintélyek által kitűnőnek elismerve.

híatos hatású külsőer Rheuma, szűz s a test barmomái szűzességével s foglathat ellen.

Ara I korona, erősítő üveg 2 korona 10 fillér.

Kapható a készítő **WIDER GYULA** gyógyszerésznél

S.-A. CAHÉLYIEN, (ezelőtt KIS SZEBENHEM).

Sárospatak: Törtyössy Károly, S.-A. Ujpest: Kóncsosy József, Nagy-Ménfőcsanak: Tólay János, Szerecsen: Buda Föld: Örszegy: Tolstoján: Cságozsi Béla, Aranyos: Csall. Sándor, Homonnai: Szekecsk Mihály, mely gyógyszertárban, az összes fővárosban, valamint vidéki gyógyszertárban.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntethetünk.

Véd- jegy.

Legjobban ajánljuk a nagyméltóságú kereskedelmi miniszterium 39325. számú magas rendeletével állami kedvezményben részesített s mindenhol kiváló közkeveltségűek örvendő

COGNACUNKAT

(tisztá borpórlat).

Eredeti gyári árjegyzék szerint kapható: minden jobb fűszer-, csemegekereskedésben, kávéház és cukrászdában.

Valóságért és tisztá kezelésért az alant jegyzett igazgatóság szavától

Tokaj-hegyaljai Cognacgyár-Részvénytársaság
Zátonyalja-Ujhely.

Dr. Nyomárkay Ödön. Kanizsai Szerviczky Ödön
Zemplénvármegye közorház orvosa 7-7 a telephelyi egyesület helyettes elnöke.

Sternberg Armin és testvére

68. és Kir. szab. hangszertár.
Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 36. szám. 14-20

Magy harmonika-iskola

Legújabbán megjelent

Magy harmonika-iskola

Az egy vagy két soros hatmó-
dikához 30 legrészletesebb, minden-
féle művelésű és egyedi minden-
féle szerkesztésű, kezdő és hal-
adóknak ajánlott egy 60 sor alatti
munka, melynek minden részlete
szigorú harmonika-iskola és a 1. és 2. kétsoros harmonika-iskola és a 3. és 4. kétsoros
kétsős arpeggierek: a) harmonikáról, b) mechanikai szerkezetéről és az egész disz-
tribúciójáról; c) minden egyes hangszerekről, és mindenki könnyen tanulhat és
barmomái ellen.

Írások pontosan teljesíthetők.

Ócska hangszerek barmomáihoz. Zongorák hangolása és javítása

Ócska hangszerek barmomáihoz. Zongorák hangolása és javítása

Zongorák hangolása és javítása
Zongorák hangolása és javítása
Zongorák hangolása és javítása

Vendéglős, kávéos, kantinos, pálinkamérő
fogalmat emelő és telemes hasznos hozó

MONACO
kockajáték-automata
A.M.C. FAHRT.

Egy (1) kuglász-berendezés
alatt a kockajáték mindenféle hoz-
ható és ha az üvegkuglászok el-
helyezett kockák pontjait a ny-
eremény táblájánon jelölt nyer-
ményegységű egységek, ez a ver-
déknek egyenlőségű (1 pont) sor-
hoz, szűrő vagy más egyedi
jelent. A vendéglős nagy rész-
nek unalmas, csak szórakozás
nyújt, hiszen minden dobosnak,
munkásoknak, 1. kuglász-az-
ára, mindig más az eredménye
és az által. felhívja a figyelmét
gyakri mulasztást okoz.

A vendéglős táblájánon a ny-
eremény-táblánál a kockajáték tábl-
jában van elhelyezve, mert csak ritka
esetben találhat a nyeremény-
számok, egy vagy két különböző
nap alatt a barmomáihoz, a ven-
dégnek pedig nem számolhat a se-
kelyesek, mert minden munká-
nok mellette. **Csallai és Gyulai**
kőbányák mint igen mulasztás-
es szórakoztatás jelképes barmomái-
medveken általában. Megrendel-
ésük az ország előteresei, valahány vagy utatval mindkét teljesíthetnek.

adni akarja. De úgy látszik, hogy cikkiró úr. bár sok jóakarattal, de kevés ismerettel és tapasztalattal fogott e feladathoz. Ezzel korántsem azt akarom mondani, hogy mi érdemet sem szerzett, sőt elismeréssel adózok a magam részéről is már csak azért is, hogy egy „botrányos“ állapot megszüntetésére hívta fel a figyelmet. Ezek előre boesátása után szabad legyen még egy pár nem kisebb ok felhozásával és bemutatásával em utjonnan építendő közkórház szükségességének kérdését megvilágítani s ezzel annak megoldását esetleg siettetni.

Háromféle szempontból kifogásolható és ezen háromféle szempontból tarthatatlan a kérdéses közkórház állapota. És pedig: berendezés, betegápolás és ügykezelés. De mivel nézetem szerint a két első tényező az, mit egy kórház építésénél és beosztásánál szem előtt kell tartani, jelen alkalommal csak azok helytelenségének és gyarlóságának kimutatására szorítkozom. A harmadiknak majd megjön az ideje.

Az egész kórház körülbelül 1020 □ öl területen fekszik. Ebből majdnem fele rész az orvos, gondnok és élelmező részére fentartott kertre esik. Konyhakert és virágos kert külön-külön. A megmaradt félterületből ismét egy harmadrészt egy pusztá udvar foglal el, mely fatartó, koesi szin, istálló, tehén-öl és csirke-ölnak használt mosóházzal van beépítve. Tehát az egész területből 2/3 rész jut a tulajdonképeni kórház épületekre beleértve az orvos 3, a gondnok 4, az élelmező 2, az ápolónék 1—1, a szolga 1, szobás lakását a megfelelő konyhakkal, esetleg éléskamrával és pincéhelyiséggel.

A tulajdonképeni kórszobákra 5 helyiség van fentartva, 3 a férfibetegek, 2 a nőbetegek részére. Ugy, hogy tél idején megtörténik, hogy egy szobában 14—16 beteg helyeztetik el. Az, hogy a betegek a betegség nemei szerint különítessenek el, az ujhelyi kórháznak ismeretlen fogalom. Tífusz, tüdőgyulladás, tuberculózis, bujákór, sőt még epilepsiában szenvedők is a láb- és szemfájósokkal egy szobában vannak. Óh dicső zagyvalék! Óh fenséges orvosi tudomány, mely itt honolsz, dicsőség neked, mely a bacillusok áthureolását lehetetlenné tevéd!

És hogy a veszedelmes és ragadós betegségek terjedése a betegek között megakadályoztassék, teljes szabadság engedtetik minden férfi betegnek pipázni, pálinkázni, bagózni és hogy mi se hiányozzék reggeltől késő estig szebbnél-szebb nótákat kurjantani. Jobb desinfiaciól szer ez minden rézgálic-oldatnál, minden carbollnál. Szemfájós meggyógyul, ha könyezik a szem, azt a kapaduhány füstje előidézzi, a tuberculózisban szenvedő megkönnyebbül, ha könnyebben felköhög, erre is jó a füst stb. A nők osztályánál, mely ily módját használják a desinfectionának? azt nem tudom, de felteszem, hogy a leleményes ész itt is talál megfelelő, az előbbihez hasonló eszközt.

De még más szórakozásban is részesülnek ezen kórházba kerülő szenvedő embertársaink. Midőn a betegre nézve kínos és nehéz órák eljönnek, megszólal a zongora mélabús hangon egy helyen, másol a cimbalom csengő hangja

száll a lázban gyötrődő füléhez, s midőn a lélek elválni készül földi húsvélyétől, akkor egy hegedű rezgő húrjain Beethoven trauer marschát játszik neki. S midőn a kínos virrasztás után megjön a várva-várt reggel, midőn talán a fájdalom kimerült beteg jótékony alomba szenderülne, liba gágogás, kaesa hápogás, csirke csipogás, ló nyerítés, tehén hógés riasztja fel, figyelmezteti, hogy éljen és ne aludjék, mert nemsokára itt az idő, mikor örökre el kell aludnia. Kimondhatatlan az az érzés, melyet érez az ember, midőn a halálhögésbe muzsika szó, fájdalom kiáltásokba vidám nóta-hang és kacagás vegyül, a mi egy névnap, vagy tea-estélyi alkalmával betölti az egész kórház udvarát.

Midőn az enyhe tavaszi napsugár éltető meleggel tölti be a léget, új életet lehel a természetbe, rügyet fakaszt a fán, a beteg is kivágyik a romlott levegőjű szobákból, a beteg is gyönyörködni akar a természet ébredésében, ő is új erőt vár a tavasztól. Ki menne kórházunk betege is, de hová? Egy pár lóca az egész, hová leülhet, nehány szál akácfa nyújtott árnyékban. Itt a férfiak, hosszú fehér kórházi durva ingben: tőlük alig tizenöt lépésnyire a nők, nem kevésbé diskrétt öltözetben, úgy hogy sans gene összevegyülhetnek és mulathatnak, míg a délben vagy estve haza jövő tehén-csorda, vagy egy elszabadult czikázó csikó szét nem rebbenti az amúgy is félénk és ijedős nőket. A ki bír futni, annak hagyján, a ki nem bír, az pokoli félelmet és ijedelmet áll ki s a helyett, hogy friss, üde levegő beszívása végett kiülő lábadozó beteg enyhülést lelne, az ijedelemtől még rosszabbul baja, a mely végzetes is lehet reá. A helyett tehát, hogy a felgyógyuláshoz szükséges kényelemlről gondoskodnának sétáló helyek által, privát és a hely szűke miatt meg nem engedhető kertek alakítása által vonják el a területet rendeltetésétől, illetőleg türik ezen állapotot.

A kérdéses kórháznak három kapuja van, melyek vagy egész nappal és éjjel nyitva vannak, mert a vendégeket csak ki kell eresztetni, vagy úgy be vannak zárva, hogy Botond hárdja is kevés lenne felnyitásához. Csengő nincs, a mit használjanak ha éjjel hoznak beteget s míg a zörgetés által első almából felriasztott szolga kaput nyit, talán már késő a segélynyújtás. Ez a zemplérvármegyei közkórház berendezése. Lelkiösmeret-furdalás nélkül elmondhatjuk: „Minta kórház“.

Ezek után azt hiszem, teljesen elengedő lesz, ha a „betegápolás“-ról csak röviden szölok, mert az előbb elmondottakban foglaltak helyes és igazságos következtetést engednek vonni erre is, a mik emennek elengedhetetlen feltételei.

A mint elmondám, egy-egy szobában 14 különféle beteg van, tehát 3 szobában legtöbbször 30 beteg, sőt több is található. Már az a tény, hogy a betegek a betegség neme szerint ninesenek elválasztva, lehetetlenné teszi a célszerű és megfelelő ápolást, de még a legjobb akarat és kitartás mellett is eredménytelen lesz minden igyekezet, mely az orvosok és ápolónők részéről kifejtetik. Ehhez még hozzáadva azt, hogy harminc beteg mellett úgy a férfiak osztályán, mint a nőknél csak egy-egy ápolónő van, mindenki beláthatja és elképzelheti azon

gondos ápolást, melyben egy beteg részeseülhet. Csakugyan emberfeletti munkát végeznek e nemes és önfeláldozó ápolónők; reggeltől estig és legtöbbször estétől reggelig ott járnak a szenvedők körül, mint őrző angyalai az embereknek s bár tagjaik alig bírják e nehéz munkát, minden beteg részére van egy vigasztaló szavuk, egyiknek írt adnak sebére, másiknak balsamot fájdalomra és mégis, ha fáradozásuk nem eredményezi a kellő sikert, annak nem az igavonó állat sorára kárhoztatott eme jó szívű lények, hanem az ezen helyzetet tűró és észrevenni több rendbeli látogatás után sem akaró kórházi választmány az oka, ezt terhel minden felelősség azon következményekért, mely az ily rendszert kísérni szokta.

Tessék csak elképzelni, hogy az a harminc beteget ellátni köteles ápolónő most egy orbáncossal van elfoglalva és hirtelen egy láb-fájósnaak kell segélyt nyújtani, nagyon könnyen megtörténhetik, hogy iníciáljuk a sebet, az egész testrészt veszélyezteteti, vagy most egy bujakórossal babrál, a másik pillanatban egy szemfájós hívja stb. Ezek után senki sem fog elesudálkozni, ha a s. a.-ujhelyi kórházban csak meghalni lehet, de nem felgyógyulni.

Míndezek után senki sem fog habozni kimondani azon véleményt, hogy ezen kórház közegészségügyi szempontból azonnal bezárandó és nines szükség arra, hogy egy miniszter dorgáló szava és megbotráncozása bírja az intézőséget ennek foganatosisására. Az a bizottság, mely ily állapotokat észre nem vesz vagy szemelnyet, tegye le tisztjét, adja át helyét érdemesebb, kötelességtudóbb embereknek, kik bátrabbak és lelkiösmeretesebbek lesznek szükséges lépések megtevésében. Azon áldozatokból, melyet a polgárok hoznak ezen célra, összegyűlt már annyi, hogy egy a jelen idők követelményeit kielégítő kórház építtessék, vagy legalább a mostani átalakíttassék. Nines egy perc sem a vesztegetésre, mert minden halogatás százszoros áldozatba kerül.

Semper.

VEGYES HIREK.

— Bukovinszky alapítvány. A Zemplérvármegyei közkórház egykori orvosa: Bukovinszky József, a magyar orvosok és sebészek elszegényedett tagjának vagy özvegyeinek és árvaiknak segélyezésére 3000 ftros alapítványt tett. Az alapítvány kamatai most keülvén kiosztás alá, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter következő hirtelményt boesátott ki: Néhai Bukovinszky József a magyar orvosok vagy sebészek elszegényezett tagjainak vagy özvegyeinek és árvaiknak segélyezésére 3000 ftros alapítványt tett, mely alapítvány vagyon a végrendelet értelmében hagyományi adódedk címén megjelöltettt összeggekkel, valamint az időközi kamatok hozzácsatolása által 4472 flt 11 krra növekedett. Az alapítvány kamatjövédelme az alapítványról kiállított alapító levél értelmében az év befejeztével kerül kiosztás alá. Az alapítványból segélyezésben csak a magyar korona országai területén működő vagy gyakorlattal bíró elszegényedett okleeres magyarországi születésű orvosok vagy sebészek vagy ilyenek özvegyei és árvai részesülhetnek. Ez azzal hozatik köztudomásra, hogy a kik ezen alapítvány 1895. évi kamat jövédelmére igényt tartanak, e részbeni körölméket közvetlenül a m. kir. belügyminisztériumhoz legkésőbb 1896. évi január hó 20-ig nyújtsák be, megjegyezvén, hogy kérvényükben a segélyezéshez kötött és fentebb említett feltételek valamelyikét saját személyükre vonatkozólag hiteles bizonylattal igazolni tartoznak. A kérvények magyar nyelven irandók